

HOREN

VPK-inschrijfpennning 2020

Begin juli 2019 kreeg ik per e-mail de volgende tekst van de contactpersoon van de vereniging toegestuurd: 'Je bent nog niet van de VPK af. Bij deze mag ik je het leuke nieuws brengen dat je door het bestuur bent uitgekozen om de inschrijfpennning 2020 te maken'. Dit was niet de eerste keer dat ik een penning voor de VPK maakte, maar het was écht een verrassing en ik heb er met veel plezier aan gewerkt.¹

Zien

Begin vorig jaar was ik bezig met een hommage-pennning en een portretpenning voor mijn vader die in november 98 jaar hoopte te worden. Ik was dus al gefocust op het maken van penningen toen de VPK-opdracht erbij kwam. Bij het kiezen van het onderwerp keek ik naar wat me al langer bezighoudt. Mijn gedachten gingen terug naar een eerder gemaakte penning over het *zien*. Het idee voor *zien* was mede ontstaan tijdens het geven van teken- en beeldhouwlessen. Tijdens die lessen, die ik overigens nog steeds geef, leren de deelnemers te kijken naar wat er nou echt voor hun neus gebeurt, het te beschrijven, te tekenen of te boetsen. Zien maakt rijker. De penning *ZIEN* laat op de voorzijde een dwarsdoorsnede van het oog zien en op de keerzijde de hersenen van bovenaf. De tekst op de penning staat op alle zijden en luidt als volgt: KIJKEN DOEN WE ALLEMAAL / ZIEN – NEÏZ / SÍ >< IS / HERSENWERK.

Geluidsgolven

Na *zien* ben ik nu terecht gekomen bij *horen* en *niet horen*. Bij mijn vader – heel doof sinds vele jaren – zag ik hoe groot de handicap is als je de mensen om je heen (bijna) niet meer kunt verstaan. Wat je ook aan hulpmiddelen in je gehoor-gang stopt, je raakt geïsoleerd. Ook mijn gehoor neemt af en dat is geen rooskleurig vooruitzicht.

Het gehoor is in al zijn facetten een wonderlijk mooi en gecompliceerd orgaan. De oren vangen een geluidsgolf op en leiden die naar de gehoor-gang, via het trommelvlies komt de golf aan in het middenoor, waar de gehoorbeentjes hamer, aambeeld en stijgbeugel in trilling komen. Dan volgt het ovale venster naar het binnenoor waar de golf in de vloeistof van het slakkenhuis komt, die het omzet in een elektrochemisch signaal dat via de gehoorzenuw naar de hersenen wordt gestuurd. Hoe het slakkenhuis werkt en er vanbinnen uitziet is prachtig, maar dat is te veel voor één penning.

Henny van Grol, *ZIEN*. 2016, gietmarmor, 60 x 50 mm (foto's: kunstenaar)

Henny van Grol, *Henk van Grol* (voorzijde). 2019, gietmarmor, 88 mm (foto: kunstenaar)

In augustus tijdens mijn vlucht uit Amsterdam naar de Betuwe ben ik gaan 'denken op papier'. Het idee groeide, door tekening na tekening, te verkleinen, te vergroten, te knippen en (in reliëf) te plakken. Het was fijn om er die dagen van de hittegolf, binnenshuis, in de wind van een ventilator, aan te werken. Terug in het atelier was het ontwerp zover dat ik kon beginnen met materiaal. Na een opzet in boetseerwas viel mijn oog op een blok gasbeton. Voor het fond zocht ik een botachtige structuur en gasbeton was daarvoor een ideaal materiaal, daarop kon ik met gips werken, dat me als werkmateriaal veel beter ligt.

Op de voorzijde van de penning staat HOREN, de titel van de penning. Hier is ook het slakkenhuis

met het evenwichtsorgaan verbeeld, waarbij de laatste wat meer in perspectief op het vlak is geplaatst en diepte geeft aan de voorstelling. Op de keerzijde staat het uiterlijke kenmerk van het horen; het oor. Vaak een sieraad aan ons hoofd. Op het licht aflopende vlak rond het oor staan de letters VERSTAAN WE ELKAAR als verbeelding van een geluidsgolf. De tekst is op meerdere manieren te lezen. Links van het oor staan VPK en de initialen HvG en rechts is de verbeelding van de been-tjes hamer, aambeeld en stijfbeugel die via de zijkant van de penning verbinding maken met de doorgang naar het slakkenhuis op de voorzijde.

Gedurende het denk- en maakproces van deze penning was mijn – levenslang zelfstandige – vader veel in mijn gedachten. Nadat hij ziek – geworden in juli, kwam hij weer thuis om eind oktober weer opgenomen te worden. Hij stierf vier weken na zijn 98ste verjaardag en heeft de penning gelukkig nog kunnen zien. Nu ga ik weer verder met de hommage-penning die stil heeft gelegen.

www.hennyvangrol.exto.nl. De bestelgegevens vindt u in de nieuwsrubriek.

Noot

1. Grol, Henry van (2010) Geboortepenning 2010. Opdracht van de Vereniging voor Penningkunst, in: *De Beeldenaar* 34 5, 223-225; Vegter, Chris (2016) Welkomstpenning Vereniging voor Penningkunst, in: *De Beeldenaar* 40 3, 110.

Henny van Grol, *HOREN*. 2020, brons, 73 mm (foto's: kunstenaar)

